

Аналіз отриманих даних свідчить про необхідність пошуку нових механізмів реалізації народної законодавчої ініціативи. Одним з таких механізмів може стати застосування інформаційних технологій в процесі проведення народної законодавчої ініціативи. Запровадження системи електронних ініціатив в Україні є важливим, своєчасним і прогресивним кроком, що сприятиме участі громадян у вирішенні державних і суспільних питань.

Отже, прийняття Закону про народну законодавчу ініціативу дозволить реалізувати гарантовані Конституцією України права Українського народу на здійснення влади безпосередньо. Тому подальші дослідження мають здійснюватися на основі аналізу рекомендацій і зарубіжного досвіду використання методів, процедур, що підвищують якість регулювання народної законодавчої ініціатив в Україні та обліку особливостей українського нормотворчого процесу та правозастосування.

Список використаних джерел

1. Ющенко О. О. Участь громадян України у законотворчому процесі: поняття, система, принципи / О. О. Ющенко // Держава і право. – 2012. – Вип. 57. – С. 176–181.
2. Бабінова О. О. Законодавча база України щодо взаємодії органів публічної влади з громадськістю на центральному та місцевому рівнях / О. О. Бабінова // Статистика України. – 2005. – № 1. – С. 63–66.
3. Проценко О. В. Демократія в сучасній Україні – партисипаторна чи делегативна, «сильна» чи «крихка»? / О. В. Проценко // Актуальні проблеми політики. – 2012. – Вип. 44. – С. 220–229.
4. A report on the legislative initiative of the Venice Commission at the 77th plenary session (Venice, 12–13 December 2008). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :[http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2008\)035-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2008)035-e)

КИТАЙКА О. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри конституційного права

ФУНКЦІОНУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ

Інститут омбудсмена є вагомим важелем демократичної, соціальної, правової держави. Термін «омбудсмен» з'явився в Швеції, де він використовувався для визначення посадової особи, яка контролює діяльність органів усіх гілок влади у сфері дотримання прав людини. В багатьох країнах практикують діяльність спеціалізованих омбудсменів, які

діють в інтересах специфічних груп населення, що потребують додаткового захисту. Міжнародний досвід свідчить, що інститут омбудсмена найбільш ефективний для реалізації та захисту прав дитини у всіх його проявах.

З давніх часів встановлювались певні стандарти захисту прав та свобод дитини, які закріплювались у міжнародних документах. Ліга Націй прийняла Женевську декларацію прав дитини у 1924 році. У Загальній декларації ООН з прав людини 1948 рок та Міжнародному пакті про громадянські та політичні права 1966 року також відображені деякі аспекти захисту прав дитини. Фундаментальний внесок у розвиток інституту спеціалізованого омбудсмена зроблено шляхом ухвалення Декларації ООН про права дитини 1959 року. Також важливим документом у цій сфері для світової спільноти є Конвенція ООН про права дитини 1989 року.

В нашій державі питання запровадження посади уповноваженого з прав дітей, з моменту незалежності, ініціювалось неодноразово. Ратифікувавши Конвенцію ООН про права дитини у 1991 році [1] Україна прийняла певні зобов'язання, що ґрунтуються на наступних принципах: першочерговість прав та інтересів дитини; забезпечення комфортних умов життєдіяльності дітей; залучення кожної дитини до життя суспільства; відсутність дискримінації та інше

Оскільки Президент є гарантом Конституції України, а також прав та свобод людини й громадянина, 11 серпня 2011 року було прийнято Указ Президента України «Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини» [2]. Даний указ оптимізує та упорядковує управлінську діяльність щодо виконання прав та законних інтересів дитини. Відповідно до указу, запроваджено посаду Уповноваженого Президента України з прав дитини. Ця інституція не замінює інші державні органи, так як виконує свої функції, визначені Президентом України: чути кожну дитину, права якої порушено, та робити усе необхідне для їх поновлення; проводити консультації, розглядати скарги та заяви дітей або їх представників, у разі необхідності виступати позивачем у судах або підтримувати судовий позов від імені дітей; сприяти підвищенню інформованості населення про права та законні інтереси дитини; вести постійний моніторинг додержання конституційних прав дитини; сприяти координації дій органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських установ в інтересах дітей; проводити незалежний нагляд за ходом виконання державою зобов'язань взятих відповідно до Конвенції ООН по правам дитини; узгоджувати національне та міжнародне законодавство щодо прав та законних інтересів дитини; вносити пропозиції для підготовки проєктів нормативних актів з питань прав та законних інтересів дитини; надавати доповіді про виконану роботу щодо конституційно-правового статусу дітей.

Функціонування Уповноваженого Президента України з прав дитини неможливо без плідного взаємозв'язку усіх владних органів.

Система державних органів, що відповідальні за виконання прав дитини в Україні не стабільна та періодично реорганізується. Вона змінюється в залежності від потреб часу. Нині, у відповідності з Законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» від 24 січня 1995 року [3] є перелік системи органів які опікуються правами дітей. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дітей, орган виконавчої влади у сфері сім'ї та дітей, служби у справах дітей; Уповноважені підрозділи органів Національної поліції; Спеціалізовані установи для дітей (приймальники-розподільники для дітей; школи соціальної реабілітації та професійні училища соціальної реабілітації органів освіти; центри медико-соціальної реабілітації дітей закладів охорони здоров'я; спеціальні виховні установи Державної кримінально-виконавчої служби України; притулки для дітей; центри соціально-психологічної реабілітації дітей; соціально-реабілітаційні центри); суди; інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, окремі громадяни, які беруть участь у здійсненні соціального захисту і профілактиці правопорушень серед дітей, у межах своєї компетенції.

За період незалежності України було сформовано організаційно-правову та нормативно-правову систему, яка забезпечує виконання конституційних прав та свобод дитини. Однак, досі існує конфлікт інтересів між державними органами, органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями що регулюють захист прав дитини. А саме, відсутність чіткого розділу функцій та обов'язків вказаних органів. Одночасно в нашій державі функціонує самостійний інститут Уповноваженого Президента України з прав дитини та інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Ці інституції доповнюють один одного незважаючи на деяку неузгодженість у розподілі повноважень.

Список використаних джерел

1. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_021
2. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини: Указ Президента України від 11 серпня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/811/2011>
3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/20/95- %D0 %B2 %D1 %80](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80)